

درس شانزدهم

«مدینه، شهر پیامبر (ص)»

آموختنی‌ها

- ۱ درک مفهوم هجرت جنت گسترش و حفظ دین
- ۲ شرح مبدأ تاریخ
- ۳ بیان ویژگی‌های رفتاری پیامبر

بخوان و پیاموز

نام قدیم شهر مدینه، یثرب بوده که بعد از هجرت پیامبر اکرم (ص) از مکه به مدینه نام این شهر به **مدینه‌النبی** یا **شهر پیامبر** تغییر یافت. **مسجد النبی** دومین مسجد مهم مسلمانان در این شهر قرار دارد. کافران با آزار و اذیت مسلمانان تصمیم به قتل پیامبر گرفتند. حضرت محمد به اراده‌ی خداوند از تصمیم آن‌ها باخبر شد و ماجرا را با حضرت علی (ع) در میان گذاشت. حضرت علی (ع) برای حفظ جان پیامبر، داوطلبانه شب در بستر ایشان خوابید تا ایشان از مکه بیرون بروند و به مدینه سفر کنند. به سفر پیامبر از مکه به مدینه **هجرت** می‌گویند. مسلمانان مدینه از پیامبر به گرمی استقبال کردند.

مبدأ تاریخ

به دلیل اهمیت هجرت حضرت محمد (ص) از مکه به مدینه مسلمانان آن را مبدأ تاریخ خود می‌دانند، بنابراین وقتی می‌گوییم سال ۱۴۰۲ هجری شمسی (خورشیدی) یعنی ۱۴۰۲ سال شمسی از هجرت پیامبر از مکه به مدینه گذشته است. **ساختن مسجد و تشکیل حکومت اسلامی از اولین کارهای پیامبر در مدینه بود.** مسجد علاوه بر محل عبادت و نماز، مکانی برای آموزش و تربیت، داوری و حل اختلافات، مشورت و تصمیم‌گیری درباره‌ی مسائل مهم بود.

مدینه، شهر پیامبر (ص) ▶ درس شانزدهم

پیامبر (ص) با وجود بیزاری از جنگ و خونریزی جهت جلوگیری از اذیت و آزار کافران، به فرمان خدا برای حفظ دین و دفاع از مسلمانان بارها با دشمنان جنگید. به این نوع جنگ «جهاد در راه خدا» می‌گویند. مهم‌ترین جنگ‌هایی که پیامبر در آنها شرکت داشتند عبارتند از: بدر، احد، خندق، احزاب.

با وجود استقبال مردم از اسلام، کافران از مخالفت و جنگ با مسلمانان دست بر نمی‌داشتند. سرانجام پیامبر با سپاهی عظیم به طرف مکه حرکت کرد. ابوسفیان که سردسته‌ی مخالفان پیامبر در مکه بود، با دیدن لشکر نیرومند اسلام فهمید که مقاومت بی‌نتیجه است و اعلام کرد که مسلمان شده است. به دنبال او، مخالفان دیگر نیز تسلیم شدند و به این ترتیب، مسلمانان بدون جنگ و خونریزی شهر مکه را فتح کردند. پس از فتح مکه حضرت محمد (ص) در خانه‌ی کعبه بت‌ها را شکست و از آنجا بیرون ریخت و دستور داد که بر بام کعبه اذان بگویند. پیامبر اسلام در ۶۳ سالگی در شهر مدینه، رحلت فرمود. آرامگاه ایشان در مسجدالنبی است.

ویژگی‌های رفتاری پیامبر (ص)

- ★ درس به مردم با رفتار و کردار نیکوی خود
- ★ زندگی مانند مردم عادی
- ★ ساده بودن خانه، غذا و لباس
- ★ برتر ندانستن خود از دیگران
- ★ مهربان بودن نسبت به دوستان و مؤمنان، سرسخت بودن نسبت به کافران و دشمنان
- ★ علاقه‌ی فراوان به کودکان

تمرین

۱ موارد مرتبط را به یکدیگر وصل کنید.

مکه	مسجد النبی در این شهر قرار دارد.
مدینه	نام قدیم شهر مدینه است.
یثرب	شروع هجرت پیامبر از این شهر بود.
عربستان	

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کنید.

- الف: پیامبر در سن ۴۰ سالگی رحلت فرمودند.
- ب: حضرت محمد (ص) ماجرای قتل خود توسط کافران را با عموبش ابوطالب در میان گذاشت.
- پ: ابوسفیان سردسته‌ی مخالفان پیامبر (ص) در مکه بود.
- ت: رفتار و کردار حضرت علی (ع) بهترین سرمشق و الگو برای ماست.

۳ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف: آرامگاه پیامبر (ص) در است.

ب: به سفر پیامبر از مکه به مدینه می‌گویند.

پ: نخستین کار پیامبر در شهر، ساختن مسجد و سپس بود.

ت: وقتی کافران تصمیم به قتل پیامبر گرفتند داوطلبانه در بستر ایشان خوابید.

۴ با انتخاب گزینه‌ی مناسب به پرسش داده شده پاسخ دهید.

مبدأ تاریخ مسلمانان چه زمانی بوده است؟

۱) هجرت پیامبر (ص) از مکه به مدینه

۲) هجرت پیامبر (ص) از مدینه به مکه

۳) بعثت پیامبر (ص)

۴) ولادت پیامبر (ص)

۵ جهاد در راه خدا به چه معنی است؟

۶ مهم‌ترین جنگ‌هایی که پیامبر در آن‌ها شرکت داشتند را نام ببرید.

۷ در مساجد علاوه بر عبادت و نماز چه فعالیت‌هایی انجام می‌شد؟

۸ در سال ۱۵۰۰ هجری شمسی چند قرن از هجرت پیامبر گذشته است؟

خودارزیابی

خیلی خوب خوب غوب قابل قبول نیاز به تلاش

☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

توقای بیان مبدأ تاریخ

توقای بیان ویژگی‌های رفتاری پیامبر (ص)

توقای بیان جنگ‌هایی که پیامبر در آن بود.